

Костянтин Балабанов, Олена Булатова, Микола Трофименко
(Маріуполь)

Особливості розвитку відносин між Україною та Республікою Польща на сучасному етапі

Українсько-польські стосунки в політичній, торговельно-економічній, військовій, науково-технічній, договірно-правовій та гуманітарній сферах на сучасному етапі є найбільш динамічними від початку встановлення двосторонніх дипломатичних відносин. Свідченням цього, зокрема, є інтенсивність політичного діалогу, зростання товарообігу між двома країнами, поглиблення культурно-гуманітарної співпраці тощо.

Дослідження особливостей розвитку українсько-польських відносин є актуальним науковим завданням, оскільки розвиток стратегічного партнерства між Україною і Польщею позитивно впливатиме на ситуацію в регіоні Центрально-Східної Європи. Підтвердженням цього є зростання, за послідовного сприяння Польщі, підтримки євроінтеграційних та євроатлантичних прагнень України лідерами багатьох європейських держав.

2 грудня 1991 р. Республіка Польща першою серед держав світу офіційно визнала незалежність України, а вже 4 січня 1992 р. між двома країнами були встановлені дипломатичні відносини. 18 травня 1992 р. було підписано міждержавний українсько-польський Договір про добросусідство, дружні відносини і співробітництво.

Слід відзначити динамічний, поступальний характер розвитку українсько-польського співробітництва, що обумовлюється близькістю геополітичних позицій та збігом національних інтересів країн-сусідів у багатьох сферах, а також глибинними історичними й культурними зв'язками України та Республіки Польща.

Процес розвитку відносин незалежної України з Польщею можна умовно поділити на три періоди:

- 1) 1992–1993 рр. – встановлення контактів, підписання перших двосторонніх документів, обопільне вивчення потенційних можливостей для співробітництва;
- 2) 1993–1999 рр. – розвиток договірно-правової бази, виведення двосторонніх відносин на рівень стратегічного партнерства;
- 3) 1999–2009 рр. – зі вступом Польщі до НАТО та набуттям членства в Європейському Союзі остаточно формується роль Варшави як одного з найважливіших партнерів України на міжнародній арені, „провідника” євроатлантичних та європейських інтеграційних прагнень нашої держави.

Особливості

Характер емин є висок розгалужено бітництва, вд розпочато р повинні відп Україною та

Слід зази розвиватися з договору. І сь чинних двост таризація існу

Високої о публікою Пол польського м ООН (КФОР) нях („Козацьк українсько-по та спільної екс переговорний ськової жандар

Важливе м ічним віднос економічного п ля, про що свід у 7 разів (з 339 : порту польськи чі перевищив п – з 271 до 4508 м

Товарообіг (з 607 млн. дол. них відносин м Організації Тор числі цінова), ро робітництва тог денцію постійно свідчить про прк ристання експор

Характерними рисами нинішнього стану українсько-польських міждержавних взаємин є висока інтенсивність двостороннього діалогу на найвищому рівні, активна робота розгалуженої мережі постійнодіючих інституційних механізмів двостороннього співробітництва, вдосконалених традиційних та розвиток нових форм співпраці. Так, з 2008 року розпочато розробку інноваційних та системних форматів двосторонньої співпраці, які повинні відповідати сьогоднішньому високому рівню стратегічного партнерства між Україною та Польщею.

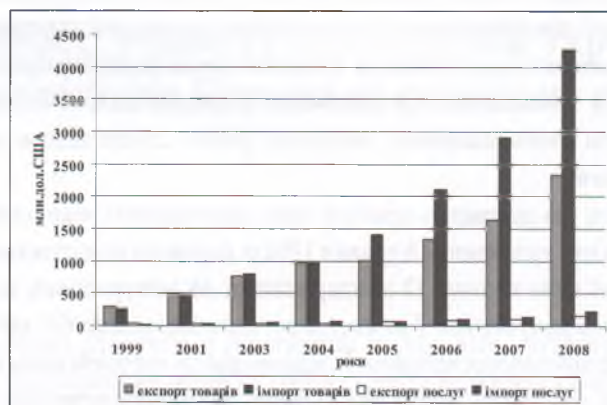
Слід зазначити, що договірно-правова база двосторонніх відносин почала стрімко розвиватися з моменту укладення 18 травня 1992 р. базового міждержавного політичного договору. І сьогодні вона налічує 13 міждержавних, 45 міжурядових та 35 міжвідомчих чинних двосторонніх документів. У зв'язку зі вступом Польщі до ЄС здійснюється інвентаризація існуючих домовленостей щодо їх відповідності європейським стандартам.

Високої оцінки заслуговує рівень військового співробітництва між Україною та Республікою Польща. Успішним прикладом можна назвати ефективну діяльність українсько-польського миротворчого батальйону, спільну участь держав у миротворчих операціях ООН (КФОР), стабілізаційній місії в Іраку, а також регулярних міжнародних навчаннях („Козацький степ”, „Щит миру”, „Кленова арка”). Ведеться робота над створенням українсько-польської військової частини транспортної авіації військово-повітряних сил та спільної експедиційної бригади. Крім того, за допомоги польської сторони відбувається переговорний процес щодо включення українських підрозділів до європейських сил військової жандармерії.

Важливе місце в розвитку українсько-польського співробітництва належить економічним відносинам, нормативно-правова основа яких є досить розвинутою. В структурі економічного партнерства особливо високими темпами розвивається двостороння торгівля, про що свідчить рівень зростання експорту українських товарів та послуг до Польщі у 7 разів (з 339 до 2490 млн. дол. США) протягом 1999–2008 років. Показник зростання імпорту польських товарів та послуг до економіки України за аналогічний період майже втричі перевищив показник зростання експорту, відобразивши збільшення майже у 17 разів – з 271 до 4508 млн. дол. США.

Товарообіг між Україною та Польщею протягом десяти останніх років зріс в 11,5 рази (з 607 млн. дол. США у 1999 році до 6998 млн. дол. США у 2008 році). Розвитку економічних відносин між Україною та Польщею, безумовно, сприяють вступ України до Світової Організації Торгівлі, збільшення взаємних інвестицій, сприятлива кон'юнктура (у тому числі цінова), розвиток спільної виробничої діяльності, активізація двостороннього співробітництва тощо. Однак від'ємне сальдо торгівельного балансу для України (яке має тенденцію постійного зростання і за результатами 2008 року склало понад 2 млрд. дол. США) свідчить про проблему існуючого дисбалансу у двосторонній торгівлі і недостатнє використання експортного потенціалу української економіки.

Мал. 1 Динаміка експорту та імпорту товарів та послуг між Україною та Польщею, млн. дол. США

Таблиця 1. Показники торгівлі товарами та послугами між Україною та Польщею, млн. дол. США

Показники/Роки	1999	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Товарообіг	607	1010	1643	2056	2556	3631	4806	6998
Експорт	339	525	794	1022	1073	1426	1741	2490
Імпорт	271	485	849	1034	1483	2206	3065	4508
Сальдо	68	40	-54	-12	-410	-780	-1325	-2018

Аналіз показників українсько-польського товарообігу дозволяє зробити висновок, відповідно до якого за результатами 2008 року Польща посіла перше місце серед торговельних партнерів України серед держав Східної Європи і третє – серед держав світу. Так, обсяги торгівлі України з Польщею, які становили майже 7 млрд. дол. США перевищили товарообіг з Китаєм (6,15 млрд. дол.), Туркменістаном (близько 1 млрд. дол.), Італією (5,34 млрд. дол.), Казахстаном (4,95 млрд.) та Білоруссю (4,9 млрд.) тощо. Серед країн Західної Європи найбільший товарообіг Україна мала лише з Німеччиною (близько 9 млрд. дол.). Перше місце за обсягам зовнішньої торгівлі України займає Росія (35 млрд. дол.).

Порівняння товарної структури експортно-імпортних українсько-польських зв'язків виявило певну невідповідність товарних потоків між країнами. Так, дослідження товарної структури українського експорту у Польщу доводить, що вона повністю відповідає недосконалій структурі економіки України, оскільки вироби металургійної промисловості, мінеральні продукти, сільськогосподарська продукція та продукція хімічної промисловості (тобто товари з низьким рівнем переробки і, відповідно, з низьким вмістом доданої вартості) все ще залишаються основними експортними статтями. На початок 2009 року найбільші обсяги посіли наступні групи товарів: вироби металургійної промисловості (36,0%); мінеральні продукти (24,3%); сільськогосподарська продукція (8,9%); вироби хі-

мічної промисловості (8,4%); продукція електротехнічної промисловості (5,8%); продукція паперової галузі (5,5%).

У структурі польського імпорту до України найбільші обсяги посідають товари з високим рівнем обробки і з високим вмістом доданої вартості, а саме: наземні транспортні засоби, повітряні і плаваючі судна, обладнання (17,7%); вироби електротехнічної промисловості та транспортного машинобудування (16,3%); продукція штучного виробництва, каучук (9,5%) тощо.

Окрім торгівельної співпраці поступово розвивається двостороння інвестиційна взаємодія і спільна виробнича діяльність. Слід зазначити, що інвестиційний потенціал обох країн недостатньо використовується інвесторами як Польщі, так і України. Так, станом на 01.01.2009 р. капітал польських інвесторів в Україні досяг лише 694,7 млн. дол. США, що становить 1,9% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій в Україні. Українські інвестиції в польську економіку склали 46,9 млн. дол. США, що становить 0,8% від загального обсягу українських інвестицій закордон. Якщо в Україні діє 1 244 підприємств з капіталом польських інвесторів, то в Польщі функціонує лише 9 підприємств з українським капіталом. Динаміка українсько-польської інвестиційної співпраці у 2001 – 12 міс. 2008 р. наведена у таблиці 2.

Таблиця 2. Динаміка українсько-польської інвестиційної співпраці

Показники /Роки	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Польські інвестиції до України, млн. дол. США	69,3	98,4	153,3	179,5	224,0	366,0	670,5	694,7
Кількість підприємств, одиниць	710	791	861	942	1 027	1 087	1 238	1 244
Українські інвестиції до Польщі, млн. дол. США	0,3	0,3	0,3	0,3	21,3	24,2	30,1	46,9
Кількість підприємств, одиниць	7	8	7	7	7	8	8	9

Польські інвестиції спрямовуються в обробну промисловість (близько 60%), у фінансовий сектор (близько 20%), в оптову та роздрібну торгівлю (12%). При чому, більша їх частина (в регіональному розподілі) припадає на західні області України та м. Київ. Серед найбільш крупних інвестиційних проектів, реалізованих інвесторами з Польщі у сфері виробництва є фабрика паркету «Барлінек», меблева фабрика «Новий Стиль», фабрика будівельної кераміки «Церсаніт», фабрика упаковки «Кен-Пак», фабрика автозапчастин «Інтер-Гроклін», м'ясокомбінат «ПКМ Дуда», банк «Кредо», «Плюс-банк» та ін. У фінансовий сектор України спрямовані інвестиції банків Рекао S.A. – в УніКредит Україна, РКО ВР S.A. – в Кредобанк, Getin Holding – в «Плюс-Банк», на збільшення статутного капіталу страхової компанії «ПЗУ Україна».

Найвагомішими українськими інвестиційними проектами в Республіці Польща є: Варшавський автомобільний завод (інвестор – «Авто-ЗАЗ»), металургійний комбінат

„Гута Ченстохова” (інвестор – «ІСД»), суднобудівельний завод „Сточне Гданське” (інвестор – «ІСД») та ін.

Особливим напрямом розвитку українсько-польського співробітництва є спільні дії щодо розвитку транскордонної співпраці, завдяки якій розширюються можливості використання потенціалу прикордонних регіонів обох країн та розвиваються нові форми між-регіональних контактів. На спільному українсько-польському кордоні діє 12 міжнародних пунктів пропуску.

Транскордонне співробітництво передбачає спільну реалізацію конкретних дій, спрямованих на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між територіальними громадами України та Польщі, їх представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади.

Сьогодні на державному кордоні України створено шість євро регіонів, два з яких створено спільно з польськими партнерами: Асоціація «Карпатський регіон» (створено у 1993 році) та євро регіон «Буг» (створено у 1995 році).

Для України, яка поступово реалізує курс євроінтеграції, участь у транскордонному співробітництві з Польщею – це додаткова можливість вирівнювання соціально-економічних умов та адаптації законодавства до європейських норм. Серед конкретних позитивних наслідків розвитку Карпатського євро регіону та євро регіону «Буг» є:

- інтенсифікація зовнішньоекономічних зв'язків прикордонних територій;
- спільне проведення міжнародних ярмарок, фестивалів та виставок у містах регіону;
- організація і проведення науково-практичних конференцій для обговорення спільних проблем;
- підтримка транскордонних ініціатив вищих навчальних закладів;
- сприяння налагодженню комерційних зв'язків між підприємствами країн;
- розвиток спільної транспортної інфраструктури тощо.

До 2010 року в рамках існуючих проектів транскордонної співпраці українським урядом заплановано реалізацію низки проектів, фінансування яких відбудеться за рахунок у тому числі й коштів державного бюджету. Так, в межах євро регіону «Буг» заплановано утворення мережі європейського молодіжного академічного співробітництва. Задля активізації туристичного бізнесу та розбудови його інфраструктури заплановано створення єдиної картоінформаційної системи обслуговування туристичного бізнесу Волині і Люблінщини (Республіка Польща); відтворення історичних неархітектурних форм і облаштування обслуговуючої рекреаційної інфраструктури для організованого туристичного відвідування Полянського регіонального ландшафтного парку та пам'ятки природи загальнодержавного значення «Скелі Довбуша», розвиток співробітництва між науковими закладами Івано-Франківщини та Люблінщини (Республіка Польща).

Серед спільних екологічних проектів заплановано проведення комплексу заходів, спрямованих на покращення екологічного стану басейну р. Західний Буг на території

Буського району Львівської області з продовженням робіт на території Республіки Польща. Задля покращення екологічної ситуації в регіоні заплановано виділення коштів на поширення використання промислових деревинних відходів як заміни вугілля для опалення об'єктів соціальної сфери.

Вступ Польщі до Шенгенської зони ускладнив ситуацію на кордоні, але з метою вирішення комплексу митно-прикордонних питань уряди України та Польщі активно працюють над створенням нових та модернізації існуючих прикордонних пунктів пропуску, відновленням взаємодії при здійсненні митно-прикордонного контролю та втіленням спільного контролю, запровадженням режиму місцевого прикордонного руху, уніфікацією митних даних та відповідної документації.

Важливим чинником, що впливає на розвиток гуманітарних українсько-польських відносин, є той факт, що у обох країнах налічуються чисельні діаспори відповідно поляків та українців за походженням. Згідно з переписом населення, який відбувся у Польщі у червні 2002 р., кількість польських громадян, що задекларували свою приналежність до української національності, становить 31 тис. осіб. Водночас, згідно з відомостями греко-католицьких та православних церков, фактична кількість українців у Польщі коливається в межах 250-300 тисяч осіб.

В Україні мешкають 144 тис. громадян польської національності, які об'єднані в 59 громадських національно-культурних організацій України. Діє 4 школи з польською мовою викладання в Львівській області (навчаються більше 1000 учнів), 5 шкіл з українською та польською мовою навчання та ще 2 школи добудовуються в Житомирській області. Всього вивчають польську мову як предмет близько 5 тис. учнів, а факультативно близько 4 тисяч. Українська держава фінансує видання польськомовної газети „Дзєннік Кійовські».

Протягом останнього часу нового виміру набирає співробітництво у галузі культури, де особлива увага надається питанням пропагування досягнень сучасного мистецтва України та Польщі. З цією метою організуються фестивалі українського мистецтва у Польщі, гастролі театрів та художніх колективів. Значним здобутком українсько-польських стосунків у гуманітарній сфері стали спільні культурно-мистецькі програми, що були реалізовані в межах проведення Року Польщі в Україні та Року України в Республіці Польща. У галузі освіти роботу спрямовано на налагодження науково-освітньої співпраці між навчальними закладами, сприяння здійсненню досліджень з історії українсько-польських стосунків, забезпечення представникам національних меншин – польської в Україні і української – в Польщі, належних умов для вивчення рідної мови.

Особлива роль у розвитку гуманітарного співробітництва між державами належить вищій школі. Визнаючи це провідні університети країн налагоджують освітнє, наукове та культурне співробітництво, наповнюючи міждержавні інтеграційні процеси реальним змістом. Свій вклад у розвиток освітніх та наукових стосунків між Україною та Респу-

блікою Польща вносить і Маріупольський державний гуманітарний університет (МДГУ). МДГУ, який біло створено у 1991 році на хвилі демократизації українського суспільства, належить до українських ВНЗ нової формації. Візиткою університету стала власна модель міжнародної діяльності, активна реалізація якої дозволила значно розширити можливості співробітництва у сфері освіти, науки і культури. У 2004 році МДГУ одним з перших в Україні підписав Велику Хартію університетів. В червні 2005 року, вперше в Україні, на базі двох університетів – Донецького національного та Маріупольського гуманітарного – пройшло засідання колегії Наглядової Ради Великої Хартії університетів з порядком денним: «Міжнародний діалог: перспективи розвитку української вищої школи в межах Болонського процесу». У зустрічі взяли участь видатні вчені, ректори відомих університетів України та Європи.

МДГУ розробив власну модель міжнародної діяльності, що передбачає комплексне співробітництво з міністерствами освіти, міністерствами закордонних справ, дипломатичними представництвами, обласними адміністраціями, меріями, провідними університетами, благодійними фондами й громадськими організаціями іноземних держав. Напрямами міжнародної діяльності МДГУ є:

– активна участь у роботі міжнародних організацій університетської освіти (Магна Charta, Європейська асоціація міжнародної освіти, мережа європейських університетів AIMOS, Українсько-грецька спілка освіти та культури, Проект Магеллана) та міжнародних освітніх програмах (ЯСОН, Польсько-Американського Фонду Свободи і Фонду «Освіта для демократії», державного департаменту США «Акт на підтримку свободи», British Council, академічних обмінів Au-Pair, DAAD та ін.),

– наукова, освітня та культурна співпраця з провідними університетами Греції, Кіпру, Німеччини, Італії, Австрії, Росії, Польщі, Франції, Великої Британії, Туреччини, Нідерландів та США (спільно з зарубіжними партнерами вчені МДГУ реалізують спільні наукові дослідження та освітні проекти, організують проведення міжнародних науково-практичних конференцій),

– академічні обміни, організація стажувань для викладачів, студентів та аспірантів за науковими, освітніми та культурними програмами. Кожного року понад 250 студентів та викладачів МДГУ беруть участь у різних програмах стажувань в Греції, Італії, Польщі, Франції, Молдові, Нідерландах, Великій Британії, Німеччини, Росії, Норвегії, Болгарії, Чехії, Литві, Туреччини, Австрії, США та на Кіпрі. Перебуваючи за кордоном, студенти МДГУ демонструють високий рівень професійної та мовної підготовки, налагоджують дружні стосунки з молоддю різних країн, що сприяє створенню позитивного іміджу України в усьому світі.

На базі МДГУ успішно працюють представництва Європейської організації публічного права, Товариства «Данте Аліг'єрі», Центр дослідження та розвитку грецької культури країн Причорномор'я, Центр грецької мови Міністерства національної освіти та релі-

гії Греції.

з навкол

Тіль

земних д

цей же ч

освітніх і

Визв

ри в наці

(українсь

міжуряд

їхала вик

Марі

робітницт

ім. кардіо

нізаціям

Полоній

Польськи

В рез

шується к

та культу

у цій краї

Важл

ганізаціям

в травні 20

Польща в

манітарно

Харак

рони сусп

бує розро

гуманітар

так і з боку

дарюванні

гії Греції, Італійський, Китайський, Ізраїльський культурні центри, Міжнародний центр з навколишньо-природного середовища та ін.

Тільки за останні п'ять років гуманітарний університет відвідало більш ніж 100 іноземних делегацій з 22 країн світу з загальною кількістю учасників більш ніж 840 осіб. За цей же час більш ніж 1300 студентів та викладачів університету взяли участь у наукових, освітніх та культурних програмах у більш ніж 20 країнах світу.

Визначи роль українсько-польського співробітництва в розвитку гуманітарної сфери в національній економіці в 2001 році в МДГУ було відкрито спеціальність «Переклад» (українська, російська, польська мови). У вересні 2009 року завдяки українсько-польській міжурядовій угоді про розвиток відносин у галузі освіти, науки та культури до МДГУ приїхала викладач польської мови пані Жанетта Павлович.

Маріупольський державний гуманітарний університет розвиває комплексне співробітництво із Посольством Республіки Польща в Україні, Варшавським університетом ім. кардинала Стефана Вишинського, Полонійною академією в Ченстохові, іншими організаціями та фондами. Так, в рамках підписаної у 2009 році угоди про співробітництво із Полонійною академією у Ченстохові на базі МДГУ вже найближчим часом буде відкрито Польський культурний центр.

В результаті активної роботи, яка проводиться керівництвом МДГУ постійно збільшується кількість студентів та викладачів МДГУ, які беруть участь у навчальних, наукових та культурних програмах у Польщі. Тільки за останні 5 років учасниками різних програм у цій країні стали 122 студенти та викладачі університету.

Важливе значення для активізації співробітництва МДГУ із університетами та організаціями Польщі мав той факт, що в рамках проведення Днів Європи у Маріуполі в травні 2008 року університет відвідав Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Польща в Україні Яцек Ключковські, який дав високу оцінку міжнародній діяльності гуманітарного університету.

Характер розвитку сучасних європейських інтеграційних процесів охоплює всі сторони суспільного життя. Формування єдиного геополітичного простору в Європі потребує розробки і практичного застосування єдиних стандартів в політичній, економічній, гуманітарній сфері тощо. Все це вимагає спільних зусиль як з боку державних інституцій, так і з боку конкретних ініціатив громадян, освітніх та наукових закладів, суб'єктів господарювання, інститутів громадянського суспільства.

POLSKA
DYPLOMACJA
NA WSCHODZIE

w XX
- początkach XXI wieku

Kwestie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej zawsze były związane z prowadzeniem aktywnej polityki wschodniej, wymagającej profesjonalnego zaangażowania polskiej dyplomacji. Podejmowanie tych problemów w badaniach naukowych jest niezwykle istotne, szczególnie w kontekście niedawnej polsko-szwedzkiej inicjatywy „Partnerstwa Wschodniego” w ramach Unii Europejskiej. Prezentowane studia umożliwią głębsze zbadanie i ukazanie polskiego wysiłku na rzecz nawiązania współpracy ze wschodnimi partnerami na przestrzeni XX w., natomiast wskazanie wyzwań z początku XXI w. pozwoli nakreślić perspektywę działań polskiej dyplomacji. Znajomość realiów wschodnioeuropejskich upoważnia polską dyplomację do odegrania znaczącej roli we wschodnim wymiarze polityki unijnej.

[...]

Redaktorom udało się zgromadzić szeroki krąg autorów ze znanych i cenionych uczelni polskich i zagranicznych, a także pozyskać przedstawicieli polskich służb dyplomatycznych. Warto podkreślić liczny udział w inicjatywie wydawniczej badaczy ze wschodniej Ukrainy, szczególnie z Charkowa, Doniecka i Dniepropietrowska. Rozwój takiej współpracy pozwoli na nawiązanie ścisłych relacji polskich badaczy nie tylko z naukowcami z Ukrainy zachodniej, ale także wschodniej.

Z recenzji dr. hab. Walentego Baluka, prof. UW

ISBN 978-83-89775-15-3

POLSKA DYPLOMACJA NA WSCHODZIE

w XX – początkach XXI wieku

Praca zbiorowa pod redakcją
Henryka Strońskiego i Grzegorza Seroczyńskiego

Olsztyn–Charków 2010

Publikacja powstała pod patronatem

Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie
Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych
Centrum Badań Europy Wschodniej
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
Stowarzyszenia Uczonych Polskich Ukrainy

Recenzent

dr hab. Walenty Baluk, prof. UWr

Projekt okładki i DTP

Łukasz P. Fafiński

Publikacja powstała dzięki dofinansowaniu

Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie
Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych
Centrum Badań Europy Wschodniej

© Copyright by Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie
© Copyright by Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych
oraz Centrum Badań Europy Wschodniej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

© Copyright by Henryk Stroński, redakcja naukowa

© Copyright by Grzegorz Seroczyński, redakcja naukowa

ISBN 978-83-89775-15-3

Wydanie I

Charków-Olsztyn 2010

Przygotowanie do druku Wydawnictwo LITTERA

10-089 Olsztyn, ul. Iwaszkiewicza 30/30

Ark. wyd. 73,3; ark. druk. 41

Druk i oprawa: Zakład Poligraficzny GUTGRAF Marian Świniarski

10-176 Olsztyn, ul. Bałtycka 131

Wstęp (Henryk Stroński)
Jubileusz Konsulatu Gen

Część I

Zdzisław J. Winnicki (Wr
Polskiego) w Rosji. Za

Тетяна Лихачова (Харків
та суспільної опіки в

Любов Жванко (Харків
родної Республіки та

Aleksander Holiczenko (P
w latach 1917-1919....

Tomasz Ciesielski (Opole)
P. Wiśniewski (Toruń),

Wschodu 1920 r.....

Josefina Aleksik (Niederka
kładzie pracy Henryka

Jan Jacek Bruski (Kraków)
na terenie USRR 1921-

Maciej Mróz (Wrocław), D
1918-1926.....

Jerzysław Suchoples (Szczec
frontowych" regionu M

Jerzysław Książek (Konsulat
kowie - fakty, refleksje,

Tomasz Grajżul (Olsztyn),
1921-1937.....

Andrzej Michalski (Ślupsk)
dziesiątych i trzydziestych

Nikołaj Iwanow (Uniwersyt
Henryk Stroński (Olsztyn,

RP w latach 1921-193

Witaj Rosowski (Lublin), I
Radzieckiej w latach 192

Jan Rzońca, Marek Białokur
nie publicystyki politycz

Magdalena Strykier (Toruń)
na Piłsudskiego i attaché

Tomasz Gajownik, Anna A
Kary - z dziejów polskiej

SPIS TREŚCI

Wstęp (Henryk Stroński).....	11
Wstęp Konsulatu Generalnego RP w Charkowie (Grzegorz Seroczynski).....	13

Część I. POCZĄTKI POLSKIEJ DYPLOMACJI NA WSCHODZIE W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM

Zdzisław J. Winnicki (Wrocław), Przedstawicielstwo Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego (Państwa Polskiego) w Rosji. Zarys problematyki.....	17
Тетяна Лихачова (Харків), Польські організації допомоги жертвам війни в системі державної та суспільної опіки над біженцями на Сході (1914–1921 pp.).....	33
Левков Жванко (Харків), Проблеми реєвакуації польських біженців за доби Української Народної Республіки та Гетьманату Павла Скоропадського (1917–1918 pp.).....	51
Aleksander Holiczenko (Olsztyn), Polska dyplomacja i Polska Organizacja Wojskowa na Ukrainie w latach 1917–1919.....	69
Tomasz Ciesielski (Opole), Konsulat polski w Odessie 1919–1920.....	81
Jan P. Wiśniewski (Toruń), Misja Józefa Targowskiego a problem ewakuacji wojsk polskich z Dalekiego Wschodu 1920 r.....	102
Jusefina Aleksik (Niederkassel), Trudne początki polskiej dyplomacji w Związku Sowieckim na przykładzie pracy Henryka Malhomme w Piotrogradzkiej Ekspozyturze II RP w latach 1918–1921.....	115
Jan Jacek Bruski (Kraków), Na Ukrainie Rakowskiego. Polskie placówki dyplomatyczne i konsularne na terenie USRR 1921–1924.....	126
Maciej Mróz (Wrocław), Dyplomacja polska wobec prób zbliżenia watykańsko-radzieckiego w latach 1918–1926.....	150
Jarosław Suchoples (Szczecin), Polska dyplomacja a idea utworzenia antyradzieckiego bloku „państw frontowych” regionu Morza Bałtyckiego na początku lat dwudziestych XX w.....	171

Część II. NA SŁUŻBIE II RZECZYPOSPOLITEJ

Jarosław Książek (Konsulat Generalny RP w Brześciu), Historia Konsulatu Generalnego RP w Charkowie – fakty, refleksje, skojarzenia.....	197
Tomasz Grajżul (Olsztyn), Poselstwo i Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Charkowie w latach 1921–1937.....	213
Andrzej Michalski (Słupsk), Z działalności wywiadowczej konsulatu RP w Charkowie w latach dwudziestych i trzydziestych XX w.....	226
Mikołaj Iwanow (Uniwersytet Opolski), Konsulat Polski w Mińsku 1921–1939.....	240
Henryk Stroński (Olsztyn, Tarnopol), Losy ludności polskiej na Ukrainie Sowieckiej a dyplomacja II RP w latach 1921–1939.....	248
Witalij Rosowski (Lublin), Polska dyplomacja w obronie Kościoła rzymskokatolickiego na Ukrainie Radzieckiej w latach 1921–1939.....	274
Jan Rzońca, Marek Białokur (Opole), Polsko-radziecki układ o nieagresji z 25 lipca 1932 roku w świetle publicystyki politycznej działaczy obozu narodowego.....	290
Magdalena Strykier (Toruń), Przyczynek do biografii Antoniego Trzaski-Durskiego – adiutanta Józefa Piłsudskiego i attaché wojskowego przy Poselstwie Polskim w Pradze w latach 1923–1925.....	300
Tomasz Gajownik, Anna Ambrochowicz (Olsztyn), Bałtyckie peregrynacje ppłk. dypl. Stanisława Kary – z dziejów polskiego ataszatu wojskowego na Lotwie w okresie międzywojennym.....	313

Mirosław Ławrynowicz (Kraków), Jerzy Antoni Niezbrzycki (1901–1968). Przyczynek do działalności dyplomatycznej, wywiadowczej i publicystycznej	327
Юрій Шаповал (Київ), Польські та інші іноземні дипломати про голод 1932–1933 років в Україні	333
Aleksander Smołański (Toruń), Raport Attache Wojskowego przy Ambasadzie RP w Moskwie ppłk. dypl. Konstantego Zaborowskiego z podróży po ZSRS odbytej latem 1936 r.	344
Robert Kuśnierz (Słupsk), Funkcjonowanie polskich placówek dyplomatycznych w ZSRS w warunkach Wielkiego Terroru (1937–1938)	374
Орест Красівський (Познань), Орест Босак (Львів), Східна політика польської дипломатії 30-х років ХХ ст. (за матеріалами польської преси у Львові)	404
Wojciech Skóra (Słupsk), Porwanie kierownika polskiej placówki konsularnej w Kijowie Jerzego Matusińskiego przez władze radzieckie w 1939 r.	414
Ігор Ільющин (Київ), Українське питання в політиці і дипломатії польського емігрантського уряду та його Делегатури в роки Другої світової війни	438
Jerzy Grzybowski (Uniwersytet Warszawski), Ambasada RP w Kujbyszewie wobec problemu obywateli polskich narodowości białoruskiej i ukraińskiej w ZSRR w latach 1941–1943	455

Cześć III. Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEJ DYPLOMACJI W OKRESIE PRL-u I III RP

Mirosław Szumiło (Lublin), Henryk Raabe (1882–1951) – ambasador Polski Ludowej w Moskwie	465
Arkadiusz Czwołek (Toruń), Struktura i działalność Konsulatu Generalnego PRL w Mińsku w latach 1972–1979	475
Tadeusz Gawin (Białystok, Grodno), Polska mniejszość narodowa na Białorusi w latach 1987–2005 a dyplomacja polska	501
Agnieszka Sawicz (Kutno), Początki polskiego konsulatu we Lwowie na przełomie lat osiemdziesiątych	525
Katarzyna Jędraszczyk (Poznań), Dyplomacja polska wobec niepodległości Ukrainy (1990–1993)	538
Адам Олексюк (Ольштын), Польская экономическая дипломатия. (Восточное направление с особым учетом Украины)	550
Anita Staszkiwicz (Konsulat Generalny RP w Charkowie), Polityka Rządu Rzeczypospolitej Polskiej wobec Polonii i Polaków na Wschodzie. Raport Konsulatu Generalnego RP w Charkowie w sprawie działań na rzecz Polonii charkowskiego okręgu konsularnego w 2009 r.	565
Andrzej Bonusiak (Rzeszów), Konsulat Generalny Rzeczypospolitej w Charkowie w świetle Internetu ...	578
Grzegorz Opaliński (Konsulat Generalny RP we Lwowie), Główne kierunki działalności Konsulatu Generalnego RP we Lwowie w latach 2005–2010	590
Krzysztof Sidorkiewicz (Olsztyn), Polskie placówki dyplomatyczne we współczesnej Litwie – działalność i próba oceny	619
Ольга Пирог (Дніпропетровськ), Напрямки економічної співпраці між Республікою Польща та східними областями України	631
Костянтин Балабанов, Олена Булатова, Микола Трофименко (Маріуполь), Особливості розвитку відносин між Україною та Республікою Польща на сучасному етапі	638
Summary	647
Резюме	651
Nota o autorach	655

Василие (Хенрик Стронски)
Юбилей Генерального Консула

Часть I. НАЧАЛА ПОЛЬСКИ

Зиновий Ю. Винницький (Вроцлав)
в Росії. Очерк проблем
Татьяна Лукачова (Харьков),
государственной и обществен
Людмила Жванко (Харьков), Г
Народной Республики и Г
Александр Голыченко (Ольше)
1917–1919 годы
Томаш Песельски (Ополе), Г
Вац. Вишневецки (Торунь),
восточных с Дальнего Восто
Клеопатра Алексия (Нидерланд)
на примере работы Хенри
в 1918–1921 годах
Вац. Бруски (Краков), На
ства на территории УССР
Михай Мруз (Вроцлав), Отк
обстоятельства в 1918–1926 г
Бронисла Сувановск (Шелонь),
фронтовых государств ре

Часть

Бронисла Косиак (Генерал)
РП в Харькове – факты, д
Томаш Трайбак (Ольштын),
1917 года
Михай Митальски (Слупск)
в Харькове в 20–30-е годы
Владимир Яковлев (Ополе), К
Хенрик Стронски (Ольштын)
и дипломатия II РП в 19
Ветеран Российской (Лоб)
и Советской Украине в I
Вац. Ковалд, Марек Балку
года в свете политическ
Наталья Странд (Торунь),
ф. Пасурского и военна
Томаш Байковик, Анна Анд
Стефанова Каря – в ист

Spis treści

czynny do działalności 327

под 1932–1933 років 333

е RP w Moskwie ppłk. 344

ych w ZSRS w warun- 374

польської дипломатії 404

w Kijowie Jerzego Ma- 414

кого емігрантського 438

bec problemu obywa- 455

E PRL-u i III RP

owej w Moskwie 465

L w Mińsku w latach 475

w latach 1987–2005 501

nie lat osiemdziesią- 525

iny (1990–1993) 538

чне направление 550

rypospolitej Polskiej 565

Charkowie w spra- 578

światle Internetu ... 578

działalności Konsulatu 590

ej Litwie – działal- 619

публікою Польща 631

Особливості роз- 638

..... 647

..... 651

..... 655

СОДЕРЖАНИЕ

Василько (Хенрык Стронски) 11

Кобилей Генерального Консульства Республики Польша в Харькове (Гжегож Серочински) ... 13

Часть I. НАЧАЛА ПОЛЬСКОЙ ДИПЛОМАТИИ НА ВОСТОКЕ В МЕЖВОЕННЫЙ ПЕРИОД

Юзеф Ю. Винницки (Вроцлав), Представительство Регентского Совета Царства Польского в России. Очерк проблематики 17

Татьяна Лихачова (Харьков), Польские организации помощи жертвам войны в системе государственной и общественной опеки на Востоке (1914–1921)..... 33

Любовь Жванко (Харьков), Проблема реэвакуации польских беженцев в период Украинской Народной Республики и Гетманата Павла Скоропадского (1917–1918 гг.)..... 51

Александр Голяченко (Ольштын), Польская дипломатия и Польская Военная Организация в 1917–1919 годы 69

Томаш Песельски (Ополе), Польское консульство в Одессе 1919–1920..... 81

Ив П. Вигниевски (Торунь), Миссия Юзефа Тарговского и проблема эвакуации польских военных с Дальнего Востока 1920 г. 102

Елизавета Алексик (Нидеркассель), Трудные начала польской дипломатии в Советской России на примере работы Хенрыка Мальгомме в Петроградской Экспозитуре II Речипосполитой в 1918–1921 годах..... 115

Ив Едвар Бруски (Краков), На Украине Раковского. Польские дипломатические представительства на территории УССР (1921–1924) 126

Михал Мруз (Вроцлав), Отношение польской дипломатии к попыткам ватиканско-советского сближения в 1918–1926 годах..... 150

Брестав Сухоплес (Щецин), Польская дипломатия и идея создания антисоветского блока фронтовых государств региона Балтийского моря в начале 20-х годов XX в. 171

Часть II. НА СЛУЖБЕ П РЕЧИПОСПОЛИТОЙ

Брестав Ксенжек (Генеральное Консульство РП в Бресте), История Генерального Консульства РП в Харькове – факты, размышления, сравнения 197

Томаш Грайжуль (Ольштын), Представительство и Консульство Польши в Харькове в 1921–1937 годы 213

Александр Михальски (Слупск), К вопросу о разведывательной деятельности Консульства РП в Харькове в 20-30-е годы 226

Николай Иванов (Ополе), Консульство Польши в Минске 1921–1939..... 240

Хенрык Стронски (Ольштын, Тернополь), Судьбы польского населения в Советской Украине и дипломатия II РП в 1921–1929 годы 248

Зигмунд Росовский (Люблин), Польская дипломатия на защите Римо-католической церкви в Советской Украине в 1921–1939 годы..... 274

Ев Жоньца, Марек Бялокур (Ополе), Польско-советский пакт о ненападении от 25 июля 1935 года в свете политической публицистики националистического лагеря..... 290

Мариелена Стрыкер (Торунь), Фрагмент к биографии Антония Тшаски-Дурского – адъютанта Юзефа Пилсудского и военного атташе в Представительстве Польши в Праге в 1923–1925 годах..... 300

Томаш Гайовник, Анна Амброхович (Ольштын), Балтийские перетрубації подполк. диплом. Станислава Кары – к истории польского военного атташе в Латвии в межвоенный период... 313

Мирослав Лавринович (Краков), Ежы Антоний Незбжицкий (1901–1968). Фрагменты дипломатической, разведывательной и публицистической деятельности	327
Юрий Шаповал (Киев), Польские и другие иностранные дипломаты о голоде 1932–1933 годов в Украине	333
Александр Смолински (Торунь), Раппорт Военного Аташе Посольства РП в Москве подполк. диплом. Константина Заборовского с путешествия по СССР летом 1936 г.	344
Роберт Кусьнеж (Слупск), Функционирование польских дипломатических представительств в СССР в условиях Большого Террора (1937–1938)	374
Орест Красивский (Познань), Орест Босак (Львов), Восточная политика польской дипломатии в 30-е годы XX в. (по материалам польской прессы во Львове)	404
Войцех Скура (Слупск), Захват руководителя польского консульского представительства в Киеве Ежи Матусинского советскими властями в 1939 году	414
Игорь Ильюшин (Киев), Украинский вопрос в политике и дипломатии польского эмигрантского правительства и его Делегатуры в годы второй мировой войны	438
Ежы Гжибовски (Варшава), Посольство РП в Куйбышеве по отношению к проблеме польских граждан белорусской и украинской национальности в СССР в 1941–1943 годы	455

Часть III. С ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПОЛЬСКОЙ ДИПЛОМАТИИ НА ВОСТОКЕ В ПЕРИОД ПНР И III РП

Мирослав Шумило (Люблин), Хенрык Раабе (1882–1951) – посол Народной Польши в Москве ...	465
Аркадиуш Чволэк (Торунь), Структура и деятельность Генерального Консульства ПНР в Минске в 1972–1979 годах	475
Тадеуш Гавин (Белосток, Гродно), Польское национальное меньшинство в Белоруссии в 1987–2005 годы и польская дипломатия	501
Агнешка Савич (Кутно), Начало деятельности польского консульства во Львове в конце 80-х годов XX ст.	525
Катажина Ендрашчык (Познань), Польская дипломатия в отношении независимости Украины (1990–1993)	538
Адам Олексюк (Ольштын), Польская экономическая дипломатия. (Восточное направление с особым учетом Украины)	550
Анита Сташкевич (Генеральное Консульство РП в Харькове), Политика Польского Правительства в отношении Поляков на Востоке. Раппорт Генерального Консульства РП в Харькове в направлении деятельности среди Полонии Харьковского консульского округа	565
Анджей Бонусяк (Жешув), Генеральное Консульство Республики Польша в Харькове в свете Интернета	578
Гжегож Опалински (Генеральное Консульство РП во Львове), Главные направления деятельности Генерального Консульства Республики Польша во Львове в 2005–2010 годах	590
Кшыштоф Сидоркевич (Ольштын), Польские дипломатические представительства в современной Литве – деятельность и попытка оценки	619
Ольга Пирог (Днепропетровск), Направления экономического сотрудничества между Республикой Польша и восточными областями Украины	631
Константин Балабанов, Елена Булатова, Николай Трофименко (Мариуполь), Особенности развития отношений между Украиной и Республикой Польша на современном этапе	638
Summary	647
Резюме	651
Информация об авторах	655

Introduction (Henryk Stroński
Polish Consulate General in K

Part I. POLISH DI

Zdzisław J. Winnicki (Wrocław)	Outline of the Topic
Tatiana Lichaczowa (Charków)	and Social Care in the East
Łubow Zwanko (Charków), Pr	People's Republic and Pw
Aleksander Holliczenko (Olset	1917–1919
Tomasz Ciesielski (Opole), Pol	Jan P. Wisniewski (Toruń), Mis
For East in 1920	
Jedynka Aleksis (Niederkaasel)	the Example of Henryk Mal
in the Years 1918–1921	
Jan Jacek Bruski (Kraków), In	ments in the USSR (1921–1
Maciej Mierz (Wrocław), Polish	Jermolow Suchoples (Saczezin),
States' in the Baltic at the B	
Jermolow Książek (Polish Con	in Charkov – Facts, Reflect
Tomasz Grzibal (Olsetyn), Leg	1921–1917
Andrzej Michalski (Szupok), In	1920–1930
Milada Swanow (Opole Univer	Henryk Stroński (Olsetyn, Tart
1921–1939	
Władysław Bawowski (Lublin), Pol	Ukraine 1921–1939
Jan Bonica, Marek Białokur (C	ing to the Nationalist Move
Magdalena Strykier (Toruń), C	and Military
Tomasz Gajownik, Anna Amb	the History of the Polish M

Содержание

фрагменты дипло- 327
 1932-1933 годов 333
 Москве подполк. 344
 дставительств в 374
 ской диплома- 404
 ительства в Ки- 414
 эмигрантского 438
 леме польских 455
 пи в Москве.... 465
 на ПНР в Мин- 475
 уссии в 1987- 501
 в конце 80-х 525
 сти Украины 538
 правление с 550
 о Правитель- 565
 Т в Харькове 578
 га 590
 кове в свете 619
 ния деятель- 631
 одах 638
 гва в совре- 647
 ежду Респу- 651
 собенности 655
 этапе.....

TABLE OF CONTENTS

Introduction (Henryk Stroński) 11
 Polish Consulate General in Kharkov Jubilee (Grzegorz Seroczyński) 13

Part I. POLISH DIPLOMACY IN THE EAST DURING THE INTERBELLUM
 - THE BEGINNINGS

Zdzisław J. Winnicki (Wrocław), Legation of Regency Council of the Kingdom of Poland in Russia.
 Outline of the Topic 17
Tatiana Lichaczowa (Charków), Polish Organisations to Aid Victims of the War in the System of State
 and Social Care in the East (1914-1921) 33
Łukasz Żwanko (Charków), Problems of Reevacuation of Polish Refugees in the Times of Ukrainian
 People's Republic and Paweł Skoropadski Hetmanship (1917-1918) 51
Aleksander Holiczenko (Olsztyn), Polish Diplomacy and Polish Military Organisation in Ukraine
 1917-1919 69
Tomasz Ciesielski (Opole), Polish Consulate in Odessa 1919-1920 81
Jan P. Wiśniewski (Toruń), Mission of Józef Targowski and the Evacuation of Polish Military from the
 Far East in 1920 102
Lucyna Aleksik (Nieder-kassel), Difficult beginnings of the Polish Diplomacy in the Soviet Union on
 the Example of Henryk Malhomme's Work in the Legation of Second Polish Republic in Petrograd
 in the Years 1918-1921 115
Jan Jacek Bruski (Kraków), In the Rakowski's Ukraine. Polish Diplomatic and Consular Establish-
 ments in the USSR (1921-1924) 126
Maciej Mróz (Wrocław), Polish Diplomacy and the Vatican-Soviet Rapprochement 1918-1926 150
Jerzy Suchoples (Szczecin), Polish Diplomacy and the Forming of the Anti-Soviet Bloc of 'Front
 States' in the Baltic at the Beginning of the 20th Century 171

Part II. IN THE POLISH SERVICE

Jerzy Książek (Polish Consulate General in Brześć), History of Polish Consulate General
 in Kharkov - Facts, Reflections, Connections 197
Tomasz Grajżul (Olsztyn), Legation and Consulate General of the Republic of Poland in Kharkov
 1921-1937 213
Andrzej Michalski (Słupsk), Intelligence Activity of the Polish Consulate in Kharkov in the years
 1920-1930 226
Mikołaj Iwanow (Opole University), Polish Consulate in Mińsk 1921-1939 240
Henryk Stroński (Olsztyn, Tarnopol), Polish Diplomacy and the Fate of Poles in the Soviet Ukraine
 1921-1939 248
Witalij Rosowski (Lublin), Polish Diplomacy in Defense of Roman Catholic Church in the Soviet
 Ukraine 1921-1939 274
Jan Rzońca, Marek Białokur (Opole), Soviet-Polish Non-Aggression Pact from 25 July 1932 Accord-
 ing to the Nationalist Movement Journalism 290
Magdalena Strykier (Toruń), Contribution to Antoni Trzaska-Durski Biography - an aide-de-camp of
 Józef Piłsudski and Military Attaché in the Polish Legation in Prague in the Years 1923-1925 300
Tomasz Gajownik, Anna Ambrochowicz (Olsztyn), The Baltic Travels of col. Stanisław Kara - From
 the History of the Polish Military Attaché in Latvia During the Interbellum 313

Mirosław Ławrynowicz (Kraków), Jerzy Antoni Niezbrzycki (1901–1968). Contribution to His Diplomatic, Intelligence, Military and Journalism Activity	327
Jurij Szapował (Kijów), Polish and Foreign Diplomats and the Great Famine in Ukraine 1932–1933 ...	333
Aleksander Smoliński (Toruń), Account of Journey to USSR in the Summer of 1936 by col. Konstanty Zaborowski – the Military Attaché in Moscow	344
Robert Kuśnierz (Słupsk), Polish Diplomatic Establishments in the USSR During the Great Terror Period (1937–1938)	374
Orest Krasiewski (Poznań), Orest Bosak (Lwów), Polish Eastern Diplomatic Policy in the Thirties According to the Polish Press in Lvov	404
Wojciech Skóra (Słupsk), Kidnapping of Jerzy Matusiński, Head of Polish Consulate in Kiev, by Soviet Authorities in 1939	414
Igor Iljuszyn (Kijów), The Ukrainian Cause in the Politics and Diplomacy of Polish Government in Exile and Government Delegation for Poland during the Second World War.....	438
Jerzy Grzybowski (Warsaw University), Polish Embassy in Kuybyshev and the Problem of Polish Citizens of Belarusian and Ukrainian Nationality in the USSR 1941–1943	455
Part III. SELECTED ISSUES OF POLISH DIPLOMATIC ACTIVITY IN THE EAST DURING THE PEOPLE'S REPUBLIC OF POLAND AND THIRD POLISH REPUBLIC	
Mirosław Szumiło (Lublin), Henryk Raabe (1882–1951) – Ambassador of People's Republic of Poland to Moscow.....	465
Arkadiusz Czwołek (Toruń), Structure and Activity of People's Republic of Poland Consulate General in Mińsk 1972–1979	475
Tadeusz Gawin (Białystok, Grodno), Polish Minority in Belarus in the years 1987–2005 and the Polish Diplomacy	501
Agnieszka Sawicz (Kutno), The Beginnings of the Polish Consulate in Lvov at the End of the Eighties	
Katarzyna Jędraszczyk (Poznań), Polish Diplomacy and Ukraine's Independence (1990–1993).....	525
Adam Oleksiuk (Olsztyn), Polish Economic Diplomacy in the East (Particularly Ukraine).....	538
Anita Staszkiwicz (Polish Consulate General in Kharkov), The Government of Poland Policy towards Poles in the East and the Polish Minority. Report of the Consulate General in Kharkov about Activities of the Consulate on behalf of the Polish Minority in the Region in 2009.....	550
Andrzej Bonusiak (Rzeszów), Polish Consulate General in Kharkov According to the Internet	565
Grzegorz Opaliński (Polish Consulate General in Lvov), Main Areas of Activity of the Polish Consulate General in Lvov 2005–2010.....	590
Krzysztof Sidorkiewicz (Olsztyn), Polish Diplomatic Establishments in the Contemporary Lithuania – Activity and Evaluation	619
Olga Pyrog (Dniepropietrowsk), Main Areas of Economic Cooperation Between Poland and Eastern Regions of Ukraine	631
Konstantyn Bałabanow, Ołena Bułatowa, Mykoła Trofymenko (Mariupol), The Nature of the Development of Polish-Ukrainian Relations under Contemporary Circumstances	638
Summary	647
Резюме	651
About the Authors	655

O dyplomacji mówi się w relacji międzynarodowej nie do przecenienia. Działania, służące celom państwa, rozumieć można by lepiej, zrozumieć odniesieni do państwa polskiego powstania III w. W procesie odradzania państwa polskiego.

Polish diplomacy in the context of foreign policy relations should be understood in the context of the Polish state in the 19th century. In the process of the rebirth of the Polish state.

W latach trzydziestych

1930 i Niemiec, dyplomacja polska w tym czasie była nieobecna w sprawie o Rzeczpospolitą. W latach trzydziestych 1930 i Niemiec, dyplomacja polska w tym czasie była nieobecna w sprawie o Rzeczpospolitą.

W latach trzydziestych 1930 i Niemiec, dyplomacja polska w tym czasie była nieobecna w sprawie o Rzeczpospolitą.

O dyplomacji można mówić w kontekście relacji międzynarodowych. Działania, służące celom państwa, rozumieć można by lepiej, zrozumieć odniesieni do państwa polskiego powstania III w. W procesie odradzania państwa polskiego.

W latach trzydziestych 1930 i Niemiec, dyplomacja polska w tym czasie była nieobecna w sprawie o Rzeczpospolitą.